

בבית המשפט העליון בשבתו כבית משפט גבוה לצדק

בג"ץ 7754/23

בג"ץ 8026/23

לפני :

כבוד השופט י' עמית
כבוד השופטת ד' ברק-ארז
כבוד השופטת ר' רונן

העותרים בבג"ץ 7754/23 :

1. היא ג'ולאני
2. דיאא עבד אלראזק
3. מונתהא סלאמה
4. עיסא בחבח
5. אגודת "סנט איב" המרכז הקתולי לזכויות אדם

העותרים בבג"ץ 8026/23 :

1. סמיר אבו חלף
2. לאפי אל עג'לוני
3. הנאדי באמייה
4. האני אבו אל וואליא
5. המוקד להגנת הפרט
6. עיר עמים
7. האגודה לזכויות האזרח בישראל

נ ג ד

המשיבים בבג"ץ 7754/23 :

1. שר הביטחון
2. המפקד הצבאי בשטחים הכבושים
3. ראש המינהל האזרחי
4. מתאם פעולות הממשלה בשטחים
5. השר לביטחון לאומי

המשיבים בבג"ץ 8026/23 :

1. מפקד מחוז ירושלים, משטרת ישראל
2. ראש מנהלת קשת צבעים, משרד הבטחון
3. ראש מת"ק עוטף ירושלים

עתירות למתן צו על תנאי ובקשה למתן צו ביניים

תאריך הישיבה :

כ"ז בטבת התשפ"ד (8.1.2024)

בשם העותרים בבג"ץ

: 7754/23

עו"ד דכוור נסראת

בשם העותרים בבג"ץ

8026/23 :

עו"ד טל חסין ; עו"ד מאיסה אבו סאלח

בשם המשיבים :

עו"ד דניאל מארקס

החלטה

1. שתי העתירות שלפנינו משקפות את המצב הקשה אליו נקלעו תושבי ישראל המתגוררים מעבר לגדר ההפרדה בשטח המוניציפלי של ירושלים, מאז מתקפת הטרור הנפשעת של ארגון החמאס ופרוץ המלחמה ביום 7.10.2023. כפי שעולה מהעתירות, על רקע ההיערכות הביטחונית והמחסור בכוח אדם, המעברים בעוטף ירושלים מופעלים באופן חלקי בלבד, מה שמקשה על המעבר של עשרות אלפי תושבים אל תוך ירושלים וממנה. העתירה בבג"ץ 8026/23 התמקדה במעבר קלנדיה, אשר משרת את התושבים בכפר עקב, ופועל כיום רק עד השעה חמש בערב. בעתירה בבג"ץ 7754/23 הועלו, בין היתר, טענות שהתמקדו במעבר רחל הסמוך לשכונת ביר עונא.

מטענות הצדדים לפנינו עלה כי הן ממוקדות בעיקר בשני עניינים – העובדה שמחסום קלנדיה פועל רק עד השעה חמש אחרי הצהריים – ומכביד בכך על התושבים במעבר שלהם אל העיר ירושלים וממנה בשעות הערב והלילה; והעובדה שבדרך למחסום חיזמה שפתוח 24 שעות ביממה ואל מחסום ולאג'ה, ישנם מחסומים על הכביש ואף ישנו שער צהוב שננעל לפרקים, בשעות שאינן צפויות מראש.

2. אילוץ כוח האדם בעקבות המלחמה ברורים לנו, וכפי שנכתב בתגובת המשיבים, כשבעים אחוז מהמאבטחים האזרחיים במעברים גויסו, ומכאן הצורך "לתמרן" בין המעברים השונים, שחלקם נסגרו וחלקם פועלים במתכונת מצומצמת. עם זאת, ובהינתן ההשפעה על חייהם של עשרות אלפי תושבי ישראל, אנו סבורים כי ראוי שהנוגעים בדבר, בדרגים הגבוהים, יבחנו אפשרות של פתרון ולו חלקי לבעיות שלעיל, וזאת – ראשית באמצעות תגבור כוח האדם במעברים על ידי המשטרה או צה"ל או בכל דרך אחרת כפי שימצאו לנכון; ושנית באמצעות בירור נוסף ביחס למחסומים שלפי הנטען קיימים בדרך אל המחסומים הפתוחים ואינם מאפשרים מעבר של מכוניות אליהם.

3. מבלי למצות, יצוין כי עלה מטענות העותרים שסגירתו של מחסום קלנדיה למעבר כלי רכב בשעה חמש בערב היא בעלת השלכות קשות על שגרת התעסוקה של

התושבים המתגוררים מעבר לו. כמו כן, צוינו קשיים הנוגעים לפינוי רפואי (שלא באמצעות אמבולנסים) בשעות שבהן המחסום סגור.

4. המשיבים יגישו הודעת עדכון שבה יתייחסו, בין היתר, לטענה כי הדרך למחסום חיזמה (אשר כפי שנמסר פתוח 24 שעות ביממה) נחסמת בפועל מעת לעת, בשעות בלתי צפויות, על ידי מחסום צהוב; וכי הדרך למחסום ולאג'ה ומחסום המנהרות חסומה לבאים מכיוון שכונת ביר עונא, ואלה נאלצים לעשות מעקף על מנת להגיע למחסומים אלה, אלא שדרכי הגישה בו חסומות, ולו חלקית, לכלי רכב. בהקשר זה רשמנו לפנינו כי המשיבים נכונים לבחון לגופה כל טענה על חסימת דרכי הגישה של מי שנזקקים למעקף זה.

5. עוד נציין כי על המשיבים לתת דעתם לחלוף הזמן, נוכח התמשכות ההשלכות על חיי השגרה של עשרות אלפי תושבי ירושלים, אשר נזקקים לשירותים ציבוריים ולמקומות תעסוקה בתחומי העיר שמעבר למחסומים.

6. הודעת העדכון תוגש עד ליום 1.2.2024.

ניתנה היום, כ"ח בטבת התשפ"ד (9.1.2024).

ש ו פ ט

ש ו פ ט

ש ו פ ט